

DE REFORMATIE

WEEKBLAD TOT ONTWIKKELING VAN
HET GEREFORMEERDE LEVEN

DIE OWE JEUGD VERNIEUWT ALS EENS ARENDS PSALM 103:5

Onder redactie van **Dr. K. Schilder, Dr. C. Tazelaar en Prof. Dr. J. Waterink**

Medewerkers: Dr. H. A. van Andel, Solo; Dr. R. E. van Arkel, Utrecht; Dr. Henry Beets, Grand Rapids; Dr. C. Bouma, 's-Gravenhage; Dr. K. Fernhout, Vreeland; Prof. Dr. F. W. Grosbeide, Amsterdam; Prof. Dr. T. Hoekstra, Kampen; Dr. G. Keizer, De Steeg; Dr. B. A. Knoppers, Amsterdam; Dr. C. Lindeboom, Amsterdam; Dr. S. O. Los, 's-Gravenhage; Dr. J. W. Marmelstein, Amsterdam; Dr. F. C. Meijster, Rotterdam; G. Meima, Groningen; Dr. A. Ringnalda, Ermelo; Dr. J. C. Rullmann, Wassenaar; J. Strikwerda, Dordrecht; Dr. J. Thijs, Zwolle; Dr. J. Veldkamp, Hilversum; Prof. Dr. D. H. Th. Vollenhoven, Amsterdam; Dr. J. de Vries, Tilburg; Dr. J. D. Wiclenga, Franeker; Mr. J. A. de Wilde, 's-Gravenhage.

Stukken voor de Redactie zende men aan den secretaris der Redactie:

Dr. C. TAZELAAR, 2e Const. Huygensstr. 77, Amsterdam.

Drukkers-Uitgevers:

OOSTERBAAN & LE COINTRE, Goes
Tel. No. 58 — Postrekening No. 36000.

Abonnement: f.250 per halfjaar bij vooruitbetaling.

Voor 't Buitenland f.750 en voor Ned.-Indië f.6.— per jaar.
Advertentiën: 35 ct. p. regel. — Losse nummers f.0.15.

INHOUD: Hoofdartikel: Tijdgeest en politieke stroomingen. III. (Slot). — Uit de Schrift: Niet hij, maar HIJ. Luk. 1:80). — Kerkelijk Leven: Karl Barth's nieuwe Dogmatiek. I. Een vervolg op Assen. I. Kwestie-Uitblik. Een moeilijk geval. — Lit. en Kunst: „Hou Zee“, Tweede Chr. Jeugd-Jaarboek. — Het Boek v. d. Week: Alleen voor zondaren. — Pop.-Wet. Schetsen: Het Chilasme en het Oude Testament. LII. — Uit de Historie: Te Zwolle. — Perschoonw. — Boekbespreking. — Kerknieuws.

HOOFDARTIKEL

Tijdgeest en politieke stroomingen.

III. (Slot.)

De moderne politieke stroomingen van fascisme en nationaal-socialisme komen dus op in een tijd, waarin de geestelijke verwarring grenzenloos is, en waarin de geest van dien tijd niet den minsten weerstand biedt tegen het gevaar, dat in die stroomingen ligt.

Immers noch dat individualisme, 't zij in zijn kernkracht, 't zij in zijn verworping, noch de om-slag ervan in den geteekenden typisch-Duitschen vorm, baseeren zich op iets anders dan op krachten, die in den mensch en in de schepping zelve liggen moeten, op beschouwingen, die dien mensch en die scheppingskrachten als in zichzelf tot alles, en zeker tot het goede, in staat achten.

En zoo'n beschouwing staat principieel machteloos tegen met de noodige felheid en bravoure voorgedragen en toegepaste methoden, welke in beginsel van hetzelfde uitgangspunt uitgaan.

Dat nu doen en fascisme en nationaal-socialisme ongetwijfeld beide. Ons oog is geenszins gesloten voor veel uiterlijk goeds, dat het fascisme in Italië heeft teweeggebracht; ook het Calvinistisch oor vangt uit de eischen, waarmede fascisme en nationaal-socialisme het verworden leven tot betering en terugkeer oproepen, klanken op, die op het eerste gehoor aangenaam aandoen.

Maar een echte Calvinist heeft toch zeker geleerd, niet uitsluitend op het oppervlakkig gezicht zijner oogen en het aanvankelijk gehoor zijner ooren te oordeelen!

Daar is iets, dat dieper ligt! dat die oogenschijnlijke orde-scheppende daden drijft, dat beginsel is achter die schoonklinkende theorieën!

En dan geldt Groen's waarschuwing, dat alles, wat uit het beginsel van het ongelooft, dat is uit het loslaten van de ordeningen Gods, opkomt, onvermijdelijk de revolutie kweekt. Wie ongelooft en ongeloofttheorieën zaait, moet revolutie maaien!

Wetnu: heel de fascistische staatsleer is on-schriftuurlijk en revolutionair, heel de nationaal-socialistische theorie is principieel uitgaande van een goddelooze staatsbeschouwing en daarin levensgevaarlijk.

Noch in de beschouwingen omtrent volk en overheid, noch in de verhouding van maatschappij en staat, noch op het terrein van nationalisme en internationalisme bieden zij iets, dat bij het licht der Schrift acceptabel is.

Het fascisme gaat uit van en predikt onbewimpeld een staat, die heel het leven, in al zijn openbaringen, in den meest volstrekten zin, beheerscht; alles is in, er is niets buiten den staat. En die staat is, echt revolutionair onder een vriendelijk mombakke, de z.g. corporatieve staat, d.w.z. dat alle corporaties en alle corporatief leven volkomen in den staat opgaat, gemakt is en gemakt wordt tot deel en orgaan van de politieke partij die in dien allesbeheerschenden staat de leiding heeft. Onder dezen schijn van verzet tegen een liberalisme, dat individualistisch het heele leven in atomen uiteenscheurde, en tegen een socialisme, dat met zijn revolutionair syndicalisme den eigenlijken staat geheel deed opgaan in die gesynicaliseerde maatschappij, predikt het zijnerzijds een corporatieve staatsgedachte, die den almachtigen staat heel het maatschappelijk leven met huid en haar doet verslinden, dat leven knecht en in den

ban sluit, heel de maatschappij maakt tot een niet-zelfstandig-levensbevoegd appendix van dien staat.

Hegel's leer van den absoluten staat herleeft volkomen; zoo sterk, dat Mussolini laatste-lijk een Hegel-gezelschap in Rome heeft doen stichten, waarin diens fundamentele gedachten zelfs alleen maar in het Duitsch behandeld mogen worden!

Het nationaal-socialisme gaat in principe van dezelfde gedachte uit. De staats-idee, waarbij de staat is de saambinding van het superieure ras, mag door niets geschaad of in gevaar gebracht worden, — ook niet door den godsdienst, welke alleen vrijheid vindt voorzoover hij het staatsbestaan niet in gevaar brengt, of zich tegen zedelijkheids- en moraalopvattingen van het Germaansche ras niet keert.

Gevoelt men niet, hoe hier theorieën verkon-digd worden, die het leven, zooals God het schiep, kluisteren in den tyrannischen greep van een op menscheijken waan gefundeerd staat?

Het is zoo juist, wat ik onlangs las, dat onze oogen wijd geopend moeten blijven voor de ge-varen, welke in deze bewegingen schuilen. Men vindt daarin n.l. de herleving eener gedachte, die vroeger ook reeds uitkwam (wat is er weinig nieuws onder de zon!) in beschouwingen als b.v. van den ouden Chamberlain in Engeland, volgens welke er een onverbrekelijk verband bestaat tusschen ras en religie. Zij koppelen de religie, het Christendom, vast aan biologische praedisposities, en verkondigen superioriteitswanes, welke voor de internationale samenleving der volken op den duur niet anders dan onheilspellend kunnen werken.

Hoe staat hier de Calvinistische beschouwing in haar schoone heerlijkheid tegenover!

Een Almachtig God, Schepper van hemel en aarde, Die daarom recht heeft, dat Zijn scep-ping zich Hem onderwerpe, maar Wiens orde-ningen voor dat leven ook alleen bouwend en be-warend kunnen zijn. Aan Wien, ook op het ter-rein van staatsleven en maatschappelijk gebeuren, te gehoorzamen is, niet het minst door te zien, en te erkennen, dat Hij, Die dat leven maakte met eigen levenswet en levensgang, de overheden gaf, om recht te bestellen, het zwaard te voeren, en zoowel nationaal als internationaal leven in orde en vrede mogelijk te doen zijn. Maar dan: in ge-hoorzaamheid. Immers niet de mensch, de ge-vallene, zondige, beperkte, in zichzelf niet tot iets goeds in staat zijnde mensch, zal dat leven naar eigen inzicht vormen, bouwen, restaureeren. Dat er nog zooveel goeds ook in menscheijke sa-menleven bestaat en mogelijk bleef, alléén, omdat in Jezus Christus gedachten van ontferming met dat zondige leven bij Hem bestonden. Daarom een juist onderscheiden tusschen staat en maatschappij noodig; daardoor ook alleen een waar-achtig leven en levensmogelijkheid bestaanbaar tus-schen de volken der wereld.

Hoe ijzige wakkend het soms ook zijn kan te be-speuren dat de wind van leer der nieuwe poli-tieke stroomingen ook in eigen gelederen vele onstandvastigen aan het wankelen brengt, — hoe-zeer dat ook spreekt van gemis aan studie, — hoe-zeer het ons waarschuwt dat wij allen, ook na ontvangen ge-nade, kinderen des tijds zijn, geneigd om het goede en het kwade van den tijd over te nemen: principieel is er, Goddank, redding, als de zuiver schriftuurlijke, Calvinistische beschouwing wordt gezocht, erkend en beleefd.

Ons jong geslacht vooral werpe zich in deze, in biddende studie, vooral en allereerst op de kennis-name en kennis-bevestiging van die beschouwing en die beginselen.

Dan zullen, als God ons helpt, tenminste in ons vaderland de nieuwe politieke, revolutionaire stroomingen, gedreven door een van God en Zijn gebod losgemaakte tijdgeest, het niet hebben!

Immers, wij gelooven ook ten deze: niet om hun erf te wezen, heeft God het ons bewaard.

BIJLEVELD.

UIT DE SCHRIFT

Niet hij, maar HIJ.

En het kindeke wies op, en werd gesterkt in den geest, en was in de woestijnen tot den dag zijner vertooning aan Israël.

Lucas 1: 80.

Hier staat een stuk levensgeschiedenis in kleiner dan duo-decimo-formaat.

Als Johannes de Dooper optreedt in het openbaar, als de dag van zijn vertooning aan Israël is aangebroken, dan is hij omstreeks dertig jaren oud. En in dit eene vers wordt verhaald heel zijn geschiedenis van al die dertig jaren. Dan nog anderhalf jaar van arbeiden en lijden — en dan is het uit!

Dat is zoo geheel anders dan men in Judea heeft gedacht over dit kind van Zacharias en Elizabeth.

In het geheele gebergte van Judea werd veel gesproken van al deze dingen", schrijft Lucas eenige verzen eerder. Van het gerucht van dit kind en van de wonderen om zijn geboorte heen is tijden lang (dat zegt de Griekse vorm van het werkwoord) over dit alles gesproken. Dat is o zoo lang stof geweest voor avondgesprekken in de dorpen en op de eenzame boerenhoeven.

Met spanning slaat men de ontwikkeling der dingen gade. Dat kind zal nu wel in het middel-punt der belangstelling komen staan; het zal nu wel worden gevierd en bewonderd.

O neen!

Het groeit straks op tot knaap en jongeling — en dan zwerft de jonge priesterzoon weg naar de eenzaamheid, de woestijnen in. Ver van de menschen en buiten den horizon van al wat naar sensatie haakt.

En als Lucas zijn Evangelie schrijven gaat, ja, daarin heeft ook Johannes zijn plaats. Maar, wonderlijk, dan wordt zijn jonge leven niet in het middelpunt van een breede beschrijving gezet. Alleen maar dat ééne vers, dat hij in de woestijnen was. Anders niet!

Waarom toch?

Wel, het Evangelie is geen beschrijving van al wat wetenswaardig is en van al wat nieuwsgierige menschen nu eens graag zouden willen weten. Het zet geen menschen in het midden en spreekt van hen niet breed. Slechts zooveel, als noodig is, om hun betrekking te bepalen tot den Eéne: Jezus, die alleen, geheel alleen, in het midden staat.

Er zijn in het Evangelie van die kleine aanwij-zingen hier en daar, als zachte herinneringen aan die door de velden van Gods openbaring dwaalt, herinneringen, dat Jezus alleen in het midden staat. Ook hier.

Niet Johannes, het kind van Zacharias, hoe won-dertlijk ook zijn geboorte was; niet hij. Maar Jezus alleen, de van God gegeven Zaligmaker, alleen HIJ.

Later is Johannes vereerd door een dwalende groep in de eerste eeuw als ware in aansluiting aan hem het heil; de groep der z.g. Johannes-jongeren. Maar reeds te voren geeft het Woord des Heeren de aanwijzing en de waarschuwing der dwaling: niet Johannes, maar Jezus alleen.

Er zijn menschen, wier blik soms wegzwerft naar allerlei andere dingen. In de dagen van Ad-vent en het feest der geboorte hebben ze het over allerlei uitwendigheden; over feestelijkheden; over stemmingen. En wordt HIJ dan ook vergeten en Zijn heil?

Lezer, dit woord van het Woord herinnert ook ons aan dat ééne simpele en alleszeggende feit, dat alleen in Jezus alles is voor het zondarshart.

Alles: het leven en het feest en het lied en de dank.

En dit woord wijst u van alles af naar Jezus heen. Was het misschien noodig ook nog voor u?

C. B.